

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Triều Châu

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Văn Thành - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân
Khu vực 4 - Đồng Nai.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 - Đồng Nai tham gia phiên
họp:* Bà Nguyễn Thị Thạch Thảo, Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 4 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Đồng
Nai, mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 578/2025/TLST-
VDS ngày 25 tháng 12 năm 2025, về yêu cầu “*Yêu cầu tuyên bố một người mất
năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm số:
98/2026/QĐST-VDS ngày 16 tháng 4 năm 2025.

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đào Thị Lệ Thu, sinh năm 1976.
Địa chỉ: số 504 tổ 31, ấp 2, xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện theo ủy quyền: bà Phạm Thị Hiền, sinh năm 1990. Địa chỉ
111 Nguyễn Trãi, khu phố 21, phường Long Khánh, tỉnh Đồng Nai.

- *Người có quyền, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Đức Trí, sinh năm 1971.
2. Anh Nguyễn Đức Hưng, sinh năm: 1995
3. Chị Nguyễn Thị Thùy Trang, sinh năm: 2004
4. Anh Nguyễn Đức Thịnh, sinh năm 1998

Cùng địa chỉ: Ấp 2, xã Lộ 25, huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai (nay là:
ấp 2, xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai).

(Người yêu cầu có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

***Tại đơn yêu cầu đề ngày 09-12-2025, lời khai trong quá trình chuẩn bị
xét đơn yêu cầu, người yêu cầu do bà Phạm Thị Hiền đại diện trình bày:***

Ông Nguyễn Đức Trí, sinh năm 1971 là chồng của bà Thu (theo giấy chứng
nhận kết hôn ngày 24/10/1994 do UBND xã Lộ 25, huyện Thống Nhất cấp).

Vợ chồng ông bà sinh sống tại ấp 2, xã Lộ 25, huyện Thống Nhất, nay là xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai, trước đây ông Trí làm nghề tài xế. Tuy nhiên, vào ngày 18/4/2024 ông Trí bị tai nạn giao thông, đập đầu xuống đường, sau điều trị thì bị chấn thương sọ não, sa sút tinh thần không biết định, liệt nửa người trái mức độ nặng; tỉ lệ thương tật 85%. Hiện nay ông Trí liệt toàn thân, nằm một chỗ, ăn qua ống dẫn thức ăn, sống thực vật hoàn toàn. Không thể nhận biết mọi thứ xung quanh, không vận động và nói được.

Nay để thay mặt ông Trí thực hiện các giao dịch dân sự, bà Thu yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời đề nghị chỉ định bà Thu là người đại diện (giám hộ) của ông Trí.

Tại bản tự khai anh Nguyễn Đức Hưng, chị Nguyễn Thị Thùy Trang và anh Nguyễn Đức Thịnh trình bày:

Anh Hưng, chị Trang và anh Thịnh là con của ông Nguyễn Đức Trí và bà Đào Thị Lệ Thu. Vào ngày 18/4/2024 ông Trí bị tai nạn giao thông, đập đầu xuống đường, sau điều trị thì bị chấn thương sọ não, sa sút tinh thần không biết định, liệt nửa người trái mức độ nặng; tỉ lệ thương tật 85%. Mẹ các anh chị là bà Đào Thị Lệ Thu đang làm đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí bị mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu được làm người đại diện theo pháp luật của ông Nguyễn Đức Trí với đầy đủ quyền và nghĩa vụ của người đại diện theo quy định của pháp luật.

Nay các anh chị đồng ý với yêu cầu khởi kiện của bà Thu bởi lẽ ông Trí đã liệt toàn thân, nằm một chỗ, ăn qua ống dẫn thức ăn, sống thực vật hoàn toàn. Không thể nhận biết mọi thứ xung quanh, không vận động và nói được, mất năng lực hành vi dân sự hoàn toàn.

Trong quá trình sinh sống, gia đình các đương sự cần thực hiện một số giao dịch dân sự liên quan đến tài sản chung nhằm đảm bảo sức khỏe và nhu cầu sinh hoạt của ông Trí do chi phí điều trị, chăm sóc rất nhiều. Hiện tại, chưa có văn bản của cơ quan có thẩm quyền nào xác nhận ông Trí là người mất năng lực hành vi dân sự và người đại diện theo pháp luật của, dẫn tới việc gây khó khăn khi thực hiện các giao dịch dân sự.

Do đó, trong trường hợp Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Thu tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí mất năng lực hành vi dân sự, thì anh Hưng, chị Trang, anh Thịnh đồng ý cho bà Đào Thị Lệ Thu làm đại diện theo pháp luật của ông Trí. *Do bận công việc nên anh chị xin vắng mặt tại phiên họp.*

Tại phiên họp Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán, Thư ký phiên họp và đương sự đã tuân thủ đúng các quy định của luật tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý vụ việc đến trước thời điểm mở phiên họp.

- Về nội dung yêu cầu: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu, tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí là người bị mất năng lực hành vi dân sự và cử người giám hộ theo quy định của pháp luật. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: đề nghị buộc người yêu cầu phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Đồng Nai nhận định như sau:

Về thủ tục tố tụng:

[1] Về thẩm quyền:

Bà Đào Thị Lệ Thu (vợ của ông Nguyễn Đức Trí) yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí, sinh năm 1971 có nơi cư trú tại số 504 tổ 31, ấp 2, xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai là người bị mất năng lực hành vi dân sự, căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự, thì yêu cầu của bà Thu thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Đồng Nai.

[2] Về sự có mặt của các đương sự:

Đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp, nên Tòa án tiến hành mở phiên họp vắng mặt đương sự theo quy định tại Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung yêu cầu:

[3] Về năng lực hành vi dân sự của bà Đào Thị Lệ Thu:

3.1. Sau khi xem xét đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ kèm theo của bà Thu, Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Đồng Nai đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 09/2026/QĐ-TA ngày 09 tháng 01 năm 2026, trưng cầu Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Đức Trí.

3.2. Tại kết luận giám định số 242/KLGĐ ngày 14-4-2026 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa xác định về tình trạng bệnh và năng lực hành vi của ông Trí như sau: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Đức Trí bị bệnh: Mất trí sau chấn thương sọ não. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F02.8. Mất trí ở mức độ nặng. Đối tượng bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*

3.3. Như vậy, lời khai của người yêu cầu phù hợp với các tài liệu, chứng cứ kèm theo đơn yêu cầu, phù hợp với kết luận giám định, có đủ cơ sở để khẳng định, ông Trí là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, yêu cầu của bà Thu là có cơ sở chấp nhận theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Về người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự được quy định tại Điều 53 của Bộ luật dân sự:

Bà Đào Thị Lệ Thu là vợ của ông Trí, có đủ các điều kiện để làm người đại diện (giám hộ) cho ông Trí, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan (các con chung) cũng đồng ý để bà Thu làm người đại diện. Theo quy định tại Điều 53 của

Bộ luật dân sự năm 2015 thì bà Thu là người giám hộ đương nhiên của ông Nguyễn Đức Trí.

[5] Về lệ phí:

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, thì bà Thu là người yêu cầu nên phải chịu lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

[6] Về ý kiến của Kiểm sát viên:

Phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên họp là phù hợp với nhận định của Tòa án, nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các điều 149, 361, 367, 370, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; các điều 22, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đào Thị Lệ Thu về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí bị mất năng lực hành vi dân sự.

1.1 Tuyên bố ông Nguyễn Đức Trí, sinh năm 1971. Địa chỉ: ấp 2, xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

1.2 Bà Đào Thị Lệ Thu, sinh năm 1976. Địa chỉ: ấp 2, xã Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai là người giám hộ đương nhiên cho ông Nguyễn Đức Trí.

Các giao dịch dân sự của ông Nguyễn Đức Trí do bà Đào Thị Lệ Thu xác lập và thực hiện. Quyền và nghĩa vụ khác của bà Thu đối với ông Trí được thực hiện theo quy định tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí:

Bà Đào Thị Lệ Thu phải chịu lệ phí số tiền 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng), được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí, lệ phí đã nộp tại Biên lai thu tiền tạm ứng án phí số 0012290 ngày 24-12-2025 tại Thi hành án dân sự tỉnh Đồng Nai. Bà Thu đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Quyết định này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- VKSND khu vực 4 (2),
- Thi hành án dân sự tỉnh Đồng Nai (1),
- Ủy ban nhân dân xã Dầu Giây;
- Người yêu cầu (để thi hành) (1),
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự, án văn (5).

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Triều Châu